

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Nonni poetæ Panopolitani, In euangelium sancti Ioannis
Paraphrasis Græca**

Nonnus <Panopolitanus>

Paris, 1542

Cap. I.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-69505](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-69505)

Nonni poetæ

PANOPOLITANI TRANSLATIO
euangelij secundum Ioannem.

CAP. I.

Ermo in ineffabili principio erat, sermo tempore uacans, nullo pacto inuestigabilis, eiusdem nature cum genitore æquali, filius sine matre, & sermo naturalis Dei, lumen ex lumine lumen, à patre erat indiuiduus, sedit in eadem cum patre sede, nullo unquam tempore collapsura. Et sermo hic Deus erat, in alto genitus, hic à principio unum cum æterno Deo mundi fabricatore rutilabat, mundo antiquior, & erant omnia per ipsum, spiritu carentia, & spiritu prædita, & sermonis qui magno labore editur, expertia. Et nihil fuit, quod quidem erat, & in ipso insita uita, quæ omnibus curæ est, & uita omnia fouens, erat lux hominum oppidò cito pereuntium. Et lux terram conseruans cœlestibus radiis mundo caliginoso illucescebat, & caligo ipsum non comprehendit. Versabatur uerò quidam in sylua montibus inerrans, cuius solitudinis, præco nuper orti baptismatis, cui erat nomen Ioanni, populum prædicatione sua seruans,

A iij uans,

NONNI PARAPHRASIS.

uans, hic adfuit nuncius sermonis certi quo de lumine testaretur, ut omnes unius præconis uoce excitati, rectam fidem, fidem carentem sine, fidem productricem mundi, haberent. Non erat ille quidem lux sensui exposita, sed ut solum omnibus diuini oris aperture de lumine testaretur, & luminis antehac non euulgati præuius existeret, dans testimonium communi populo in Dei aduentus spem erecto. Equidem sermo unigenitus simul cum patre erat, uerum & omnium luminum lumen, quod spiritualibus radiis hominum naturam super terram uenientium collustrans, omnem hominem purgat: In incredulo mundo erat, inuisibilis, & mundus magnus per ipsum erat, & mundus oculis captus, sermonem aduenam non cognoscebat. Propter proprios erat: proprii uero imprudenti rabie perciti, ipsi quasi hospiti nullum honorem habebant. Quotquot uero ipsum animo cordato, non erroribus impliciti susceperunt, nec mente occæcata fuerunt, omnibus unum cælestem honorem impertiuit, ut celebrentur filij dei patris semper uitæ fungentis: quos non concubitum appetentes natura produxit, non uita uirilil uoluntatis germen cognouit, neque ipse lectus nuptialis, in quo opera liberis procreandis datur, copulauit: sed nati sunt ex deo patre, filij nullo semine mortali orti. Et sermo perfectus deus, nostra carne indutus, uir uisus, tandem natus, ante omnia genitus, ineffabili quadam copula diuinam formam, humanam formam, uno (quod aiunt) iugo copulauit. Et deus domum cum hominibus habitabat, & gloriam eius oculis humanis uidimus, quasi gloriam fi-

lij unigeniti à patre altissimo, & gratia, & ueritate patris refertus est. Porro Ioannes primus omnium inter nuncios, testimonij uocem, de sermone carnis nostræ molem baiulante, summa fide dedit: Hic erat, de quo prædicatione mea ab omni reprehensione aliena dixi, prior me iuit, qui posterior uenit, quoniã me prior erat, quoniã ad unum omnes ab illo diuitiæ plenitudinis tandem datam aliam gratiam, priori gratiæ non cedentem accepimus. Nam per Mosen, pater legum omnium tabulas populo exhibuit. At ex Christo, gratia & ueritas mûdo illuxit, & deum ex natiuo se genitum, in aspectibus nulli hominum peruiis, non unquam aliquis speculatus erat, ille unigenitus simul cum patre irreprehensibili existens, & diuino reuera sinu abstrusus, suo sermone deprædicauit. Et hic est sermo testimonij, hoc est, quod diuina quadam uoce Ioannes fidus dei iuxta uerus præco dicebat, quando populus Hebræorum in uepretum syluæ ab hominû accessu semotæ, Leuitas & uigilem sacerdotum turbam præmittebat, eò ubi uir ille fugitans hominum, exul udam quandam & naturalibus rebus consitam casulam montanam incolebat. Porro sacrifici qui unã uenerant arguto quodam sermone Ioannem adoriebantur. Quis tu es? num Christus prognatus est? Et præco Ioannes respondit, & non cælauit, & non inficias iuit, dicēs: Christus rex nõ sum. Et turba uirorû Hebræorû, qui missi erāt, uirû diuinitate insignē iterû itterrogarût: Dic igitur, q̄s tu existas, an Helias prodisti, q̄ fuit ciuis arui Theſbidis. Et rñdit exul-

NONNI PARAPHRASIS.

Ioannes, Non in terram podii ille Helias, qui tandem rediturus est. Et turba sacrificarum impurorum sumpta sibi audacia, dixit: Ecquem uocāt igitur te? An propheta diuinus futurorum nuntius existis? Et Ioannes duplici sermone respondebat: Non sumo mihi nomen Heliae, non prophetae diuini nomen mihi arrogo. Et iterum turba sacerdotum à Deo in illam sortem adlectorū, dixit: Ecquid igitur tibi tribuis? ut abeuntes renunciemus id, quod responderis omnibus illis uiris sacrificis, qui nos huc pedibus praue locibus ut contenderemus, miserunt. Tu uero et qualem opinionem de te populum illum facile persuasum concipere desyderas? Tunc ille ex libro diuino prophetae cuiusdam uiri diuina respondebat uoce: Vox ego clamātis intrā petrā solitariā, praemunitē uiam regis omnium rerum potiuntis, ut equum est, et curate semita ei sit prompta, ut cū maxime, sic enim Iesaias ille multarum rerum gnarus, in libro quodam memoriae prodidit. Et alia turba incredula phariseorum emittebatur, quae uirum Dei ore loquentem, tali sermone sciscitabatur: Et tu cur nam aquae Iordanis homines immergis? et unde hominū sordes aqua eluis? si non Christus ille alto caelo residens, mundo illuxeris: neque Helias es, qui igneo curru in altum subuectus est: neque nomen prophetae, qui spiritu Dei correptus, diuinas sortes exprimit, tibi usurpas. Et uir ille diuinus, illis qui eum interrogabant, ita respondit: Ipse ego in hunc mundū prodii, ut uos in aquam puri lauacri immergerem, et qui à me retro uenit hoc ipso die in medio uestriū stat,

stat, cuius non idoneus sum, ut humana mea manu
 summum pedem contingens, solum lorum pedis diui
 ni soluam. Hæc fiebant prope diuinum aruum Be-
 thania, trans fluenta fluuij Iordanis. Sed cum au-
 rora procul radios in terram dispergens, alterum
 cursum instituerat, Ioannes ille puritate singulari
 præditus, oculum in Iesum è regione conspectus sui
 incidentem attollens, eum esse percepit, & prope se
 in uia euntem, digito sursum porrecto, populo qui de
 illo testaretur, commonstrat: Ecce agnus prudentia
 insigni ornatus, Dei omnium rerum parentis, comi-
 nus nobis adest, hic erat, de quo uobis uerba feci, po-
 nè me uir uenit, qui ante me fuit. Ego sanè ipsum an-
 te hac oculis non noui, at ut is, qui prorsus obscurus
 & incognitus existit, omnibus filiis Israel adhuc pla-
 ne quis ille sit, incertis clarior & manifestior fie-
 ret, prodij ego, uiam quandã ad iter non ante per-
 spectum præstruens, lauacro immergens populum
 antehac nullo præceptore usum, incredulũ, errabũ-
 dum. Et Ioannes aperto ore suo diuino, uniuerso po-
 pulo fidei amore flagranti, sua uoce omnes capien-
 te, testimonium dabat. Sic enim dixit, quòd uidit spi-
 ritum dei de cœlesti sinu ipsissima forma columbae,
 moderata alarum agitatioe usum, sese demittere, &
 ultro citroq; uolitare, donec ad ipsum uenit, & istuc
 mansit: ego certe eum prius non exploratum habui,
 sed is qui me ut corpora hominum noua generatio-
 ne renascentium, lauacris & igni, & spiritu uacuis
 baptizarem, præmisit, suo ipsius ore liquido signifi-
 cavit, cuiuscunque, dixit, capiti uideris spiritum dei
 celeri ala=

NONNI PARAPHRASIS

celeri alarum motu delatum, incumbere, & illic cō-
 stāter perdurare, hic est, qui hominibus omnis lucis
 expertibus lucem suggerit, igni iuxta spiritu bapti-
 zans, & ego ipsum in faciem conspexi, & testatus
 sum uera uoce, quod hic filius dei aeterni patris exi-
 stat. Caterum cum aurora iterum remēso cursu suo,
 lucem aliā adduxisset, Ioānes uir diuinus stetit, &
 propter eum duo discipuli, qui adhuc diuinam Chri-
 stiformam oculis suis non lustrauerant. Porro Ioan-
 nes Christum pedibus per terrā multorum calcibus
 pressam, peditem sublimen alti currus aurigam con-
 spicatus, iterum uir ille purus uocem suam attollit.
 Hic, loquens, agnus supercoelestis dei, iter facit: Et
 duo uiri à recta uia deflectentes, ubi uocem diuinā,
 uiri ueritatis studiosi inaudiunt, à tergo Christum do-
 mum rediturum accedunt. At Christus uultum suū,
 qui citra monitorem qui sequatur perspicit, in illos
 binos uiros coniciens, par illud discipulorum se se-
 quentium interrogabat: Et quid inquisitum, huc
 uos agitis? & ambo una uoce concordi adeo ser-
 mone, regi Christo sciscitanti respondent, Rabbi,
 qd' si uertas, Magister, doctor dicas, oportet, ubi tā-
 dem habitas? Et rex una uoce utriq; responsum de-
 dit: Venite, & uideritis. Et perrexerunt ad domum
 usque, & ubi Christus habitaret, didicerunt. Tum
 discipuli in domum Christi recepti, istum diem in æ-
 dibus Christi prope deum uersantes traduxerunt:
 subito uerò hora decima præterierat. Et erat inter
 eos, qui in aula quæ Christum deum receperat, uer-
 sabantur, Andreas ad usum hominum, piscationi in
 mari

mari deditus, frater Simonis eiusdem artificij æmu-
 li, hoc est, piscatore quoque, unus ex illorū grege,
 quos deus Christus hospitio susceperat, hic comes
 erat indiuiduus illi, qui Ioannis quoque uocem com-
 munem audierat. Cæterum ambo concordi consilio,
 Christū secuti sunt. Porro Andreas prior iter ingres-
 sus, reperit fratrem suum Simonem maris admodū
 laboriosi scrutatorē, & subito ad eum dixit: Frater,
 Messiam illum prudentia clarum inuenimus, qui &
 deus, & humana carne idutus est, Iudæis Græca uo-
 ce, Christus appellatur. Sic locutus, e uestigio fra-
 trem suum secum euntem, eò ubi Christus diuerte-
 bat, perduxit. At Christus placido uultu Simonem
 intuitus, sermone prudenti eum palpabat, filius tu
 mihi Ioanna es, uere Simon maris opificiū exercēs,
 tu mihi Cephas uocaberis, cape nomen secundum re-
 centius, quod quidem alij homines Petrum nomināt.
 At uetus cognomen Simonis, nomini iam à me tibi
 indito prætexetur, tibi uero Petro nomē erit, quo ho-
 minibus infracta tua erga me fides ostendatur. Enim
 uero proxima aurora mane exorta rosidis suis ra-
 diis splenduerat, Et Iesus, noctis iam umbra discussa,
 in orbem laboriosam Galilæorum longo capillitio
 insignium concedere constituerat, & cominus Phi-
 lippum inuenit. At rex iubet ipsum, ut fidus tyro
 in suam militiam nomen det, & à tergo eum sequa-
 tur, dicit enim: Sis & tu mihi comes Philippe.
 Philippus adhuc iuuenta calens, ubi hoc audit, in
 aures sermonem recipit, & uocem uestigijs Chri-
 sti insistendo anteuertit. Erat uerò Philippo cum
 Andrea

NONNI PARAPHRASIS

Andrea communis patria, Bethsaida, ubi Andreas
 habitabat, ubi Simon ceteris ferocior domum inco-
 lebat. Philippus Nathanaelem suo blando sermone
 alloquebatur, Inuenimus sub arbore lateramos dif-
 fundente Iesum, de quo cordatus uir Moses, prin-
 ceptis generis uestri, in diuino suo libro scripsit: Iesum
 inquam, quem futurarum rerum praecones Prophe-
 tae, concordi quodam sermone suis monumentis cele-
 brarunt, filium uocatum Iosephi uiri sancti, inco-
 lam Nazareth, filium Dei. Porro Nathanael uir
 praecipitis consilij, prope Philippum consistens,
 ad eum inquit, Ex Nazareth aliquid boni esse potest?
 At Philippus comes eius, dicenti huiusmodi respon-
 dit sermone omnis mali uacuo: Veni & uide. Et Chri-
 stus rex Nathanaelem cominus euntem, uirum mira-
 pedum pernicitate praeditum, populo commonstra-
 bat. Hic uera Israelis stirps est, uir nec aut alios at-
 que alios dolos hominibus struens, nec uersutis con-
 siliis, ulli imposturam faciens. Nathanael, ubi haec au-
 diuisset, miraculo rei commotus, uerba facit: Et qui
 nam animo nosti me, quem prius non unquam in fa-
 ciem uideris? Dic unde notitia mei apud te orta sit.
 Et dominus Iesus, uocem diuinis sortes expromen-
 tem attollens, uiro respondit: Priusquam te meridi-
 am, sub alticomis umbrosae fici corymbis, Philippus
 accerseret, te oculis & cura, quamuis non praesto
 existentem obseruans, conspexi. Nathanael miracu-
 lo illo percussus, uir uoluntatis celeriter persuasilis,
 ita respondit. Rabbi, rex caelestia adyta habitans, tu
 es rex Israel, tu Christus existis, sermo, filius semper
 uiuentis

uiuentis dei, utroque certo nomine te ornabo, & te deum regem liberorum Israel appellauero, & te uerum filium dei uiuentis celebrabo. Tum rex Christus ipsum animabat, in spem maiorem erigens: cum, inquit, sermonem quendam solum, nullo admodum stupore dignum ex me audiueris, fidem mihi astringis. Dixi enim solum, quod tu mihi sub arbore ficu cōspectus sis, at posthac oculis magis fide plenis miracula sublimiora obtueberis, & ut certus sis id certo futurū, Amen amē, quæ uox tibi certi rerum euentus testis existat, uidebitis cœlum diuina agitatione hiabundum, & arcana cœli oculis antehac nō uisa in coronæ morem uolitare, uidebitis alis ornatū angelicæ phalangis mutuo euntis agmen, de cœlesti uia deuolare, & de cœlo demissum, reduci professione sublime uolitans, in aere se librans filij dei interuentium, ad cœlum reuolare. CAP. II.

Orro, cum aurora tertia è cubili suo digressa, purpureo suo colore saxa decolorasset, Nuptiæ quæ prima uitæ, liberorū procreatricis seminaria sunt, celebrabātur in Cana terræ Galilææ, noua liberorum propagine subinde se augentis. Erant uero nuptiæ fœlices, quod Christus conuiuia, ad populum hominum capillitio tergum uersus, uerso, conspicuorum, conuiuia agitantium inuitatus erat. Erant & in orbem discipuli eius omnes inuitati: aderat & epulo nuptiali uirgo deipara Christi mater, quæ & ipsa manu impolluta mensæ nuptiali accumbebat, Virgo inquam,